

Ons pedagogisch handelen peutergroep Haasje Over

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Juli 2019

We bieden VVE

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Hiervoor maken we gebruik van het VVE-programma uk en puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals "Waar is Puk? Wijs eens aan?", de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals "Wat ga je doen?", "Zijn deze hetzelfde?", "Wat gebeurde er?" Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Baby's en kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf of peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten 'We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte' en 'We bevorderen positieve contacten tussen kinderen'.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkels. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van

eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VVE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met baby's, dreumesen of kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: <Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud). Waar nodig aanpassen voorbeelden>.
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema Wat heb jij aan vandaag bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). De baby's kijken naar de schoenen, dreumesen herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en de peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren.
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek, bouwhoek, themahoek, voorleeshoek.
- puk wordt door alle kinderen in de kring begroet.
- Voorbeeld aanpassen van de inrichting aan het thema: Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Een kind dat nieuw is en moeite heeft met wennen, houden we dichtbij (mag op schoot) etc. tot dat het er zelf aan toe is om meer de ruimte in te gaan en met de andere kinderen te spelen.
- We heten alle kinderen welkom bij binnenkomst. We noemen de kinderen bij naam en gaan een kort gesprekje met hen aan.
- Een kind is gevallen, maar durft niet altijd te laten merken dat zij zichzelf heeft bezeerd. Wij helpen het kind om dit te benoemen en nemen haar eventueel even op schoot en zeggen dat ze beste even mag huilen als ze pijn heeft.
- Bij binnenkomst ligt er spelmateriaal klaar voor de kinderen zodat ze uitgenodigd worden om te spelen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Kinderen reageren allemaal anders op het moment dat zij door hun ouders worden gebracht. De een gaat direct lekker spelen en de ander kruipt wat weg. We nemen de tijd om het kind te begroeten en benoemen wat we zien. Vaak zie je dan dat een kind hier positief op reageert.
- Veel peuters helpen graag met dagelijkse (huishoudelijke) taken zoals poetsen en de afwas. Wij laten de kinderen zelf de beker met water vullen en ook de tafel leegruimen.
- We letten goed op de non-verbale signalen van de kinderen (twijfelen, stil en teruggetrokken, gezichtsuitdrukking, lachen, etc.) om te zien of ze zich op hun gemak voelen en er iets aan te doen als dat niet zo is.
- Elk kind mag zichzelf zijn.
- Ouders van nieuwe kinderen worden via het Ouderportaal met foto's en een berichtje op de hoogte gehouden hoe het gaat met hun kind.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Onze inrichting is rustig gehouden. Wij zorgen voor zo min mogelijk (overbodige) prikkels zodat kinderen de mogelijkheid hebben om de groepsruimte en het speelmateriaal zelf te ontdekken.
- Kinderen zoveel mogelijk zelf laten doen zoals eten, jassen aandoen, naar toilet gaan, enz. Als een kind dit nog niet kan, helpen we en stimuleren we het kind om het stapje voor stapje zelf te gaan doen. We geven de kinderen positieve feedback en complimenten.
- We stimuleren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor “problemen” zoals: “Waar hoort dit puzzelstukje?” “Ik wil ook met die auto spelen!” “In plaats van het probleem op te lossen stimuleren we het kind een eigen oplossing te zoeken. Als het nodig is helpen we hierbij door b.v te vragen:” Kun je het misschien op een andere manier doen?”
- Een deel van de ochtend besteden we aan “vrij spel”. Tijdens dit spel krijgt het kind de gelegenheid om , alleen of samen , zijn beleving te verbeelden of te verwerken. De jonge kinderen spelen vooral hun eigen spel, de oudere zoeken al meer andere op om samen tot een spel te komen.
- Als kinderen bij ons binnenkomen met een idee om die ochtend te gaan doen spelen wij daar altijd op in.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- De ontwikkeling van de kinderen volgen we met 'Kijk op kinderen', een kind volgsysteem.
- Mochten wij zorgen krijgen/hebben bespreken wij dat bij een kind bespreking en onze clustermanager. Daarnaast kunnen wij altijd na overleg met de ouder(s) terug vallen op een zorgcoördinator .
- We werken met thema's. Je kunt hierbij denken aan: ziek zijn, je eigen lijf (wassen, aankleden, enzovoort) of boodschappen doen. We trekken per thema vier tot zes weken uit. Bij het uitwerken van de thema's proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de beleving en ervaring van de kinderen. We proberen uit te gaan van wat dit begrip betekent voor de kinderen. De activiteiten die worden aangeboden, materialen die in deze periode gebruikt worden en de inrichting van (sommige) hoeken hangen zoveel mogelijk samen met dit thema. Dit geeft een grotere samenhang in het aanbod en de mogelijkheid dieper op een thema in te gaan, kinderen meer ervaringen op te laten doen, meer ontdekmogelijkheden om de woordenschat van kinderen uit te breiden.
- Wij gaan elke dag met de kinderen naar buiten. Zijn de weersomstandigheden er niet naar om buiten te spelen (bijvoorbeeld bij regen), dan gaan wij een stukje wandelen en lekker door de plassen lopen. Ook hebben we de mogelijkheid om gebruik te maken van de gymzaal.
- Ongeveer een keer per week gaan we met de oudste peuters buiten spelen met de kleuters van de basisschool.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Onze dagritme ziet er vrijwel altijd hetzelfde uit. Kinderen weten precies wanneer we wat gaan doen. We merken dat kinderen dit houvast geeft. We zien geregeld dat kinderen zelf al aangeven wat er gaat gebeuren.
- Bij Haasje Over is regelmatig een stagiaire aanwezig. Zij voert taken en opdrachten uit die overeenkomen met haar studiejaar.
- Elke ochtend eten we fruit in een kring aan tafel. We starten dit moment met het zingen van liedjes. Veel kinderen kunnen al goed meezingen, andere kinderen luisteren goed en doen de bijbehorende gebaren na. Daarna starten we gezamenlijk met het eten van fruit.
- Als een kind jarig is, vieren we de verjaardag en we hebben daarbij een speciaal ritueel. We beginnen met een verjaardagsmuts, de jarige mag op onze speciale verjaardagstoel zitten, we zingen de jarige toe en gebruiken daarbij muziekinstrumenten. Als laatste ontvangt de jarige een cadeautje. De kinderen kijken hier naar uit. Ouders hebben de mogelijkheid hierbij aanwezig te zijn.
- We nemen zelf duidelijk afscheid van kinderen als ze naar huis gaan. We zwaaien en zeggen: “Tot ziens!”

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Bij de peutergroep starten we de ochtend met een kring. We noemen de namen van alle kinderen tijdens een liedje ('Goedemorgen'), waarbij de kinderen steeds de naam van hun buurvrouw of buurman mogen zeggen. Kinderen die dit nog niet zo goed durven, helpen we door hierbij mee te doen.
- Doordat kinderen vaak kunnen kiezen met wie ze spelen of naast wie ze zitten ontstaan er al verschillende vriendschappen, wat wij ook stimuleren.
- We leren kinderen om met andere kinderen te praten en aan te geven als ze iets niet willen (stop, hou op). Zodat ze leren voor zichzelf op te komen en voelen dat ze deel uitmaken van een groepsproces.
- Nieuwe kinderen worden gekoppeld aan een 'maatje' om sneller te wennen. Door een nieuw kind te koppelen aan een kind dat al langer op de peutergroep zit, zal het nieuwe kind sneller vertrouwd raken in en met de groep.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- In deze leeftijdsfase willen kinderen juist graag met iets spelen waar een ander kind net mee speelt. We leren de kinderen dat ze het kunnen vragen door dit samen te doen of voor te doen hoe je dit kunt aanpakken.
- Spelen met meegebracht spelmateriaal van thuis kan en mag op de groep maar dan mogen ook andere kinderen er mee spelen. Voorop staat dat speelgoed wordt gebruikt waarvoor het gemaakt is.
- We leren kinderen 'Nee' te zeggen wanneer ze iets niet willen. 'Nee' betekent voor andere kinderen 'stop'. Zo leren kinderen dat ze op tijd stoppen met iets wat de ander niet leuk vindt. Van de andere kant leren we kinderen om ook positieve dingen tegen elkaar te zeggen. Als een kind ons vertelt dat hij een ander kind lief vindt, suggereren we hem/haar dit ook zelf tegen dat kind te zeggen, omdat hij of zij daar blij van wordt.
- We leren kinderen respect te hebben voor de natuur zoals in onze buitenruimte. We kijken samen naar de planten en dieren die er zijn.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er is dagelijks contact met de ouders tijdens het breng- en haalmoment. Ook maken we gebruik van het digitale Ouderportaal met tekst en foto's.
- Als kinderen vier jaar worden volgt er een eindgesprek waarbij een laatste observatie wordt besproken (AKIB). Dit formulier gaat mee naar de basisschool.
- We vragen ouders om spullen te verzamelen voor onze thema's, maar bijvoorbeeld ook om kleine reparaties uit te voeren van kapot materiaal (bijvoorbeeld het herstellen van verkleedkleding). We geven ruimte om 's morgens vragen te stellen en aan het einde van de ochtend zorgen we voor een goede overdracht.
- We proberen de communicatie met ouders die geen Nederlands spreken zo makkelijk mogelijk te maken. Dit doen we door middel van korte zinnen maken, gemakkelijke woorden gebruiken, veel herhalen, vragen of ze het begrepen hebben.
- Als we ons zorgen maken over een kind, maken we met de ouders een afspraak om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken voor hoe we het verder samen kunnen en willen aanpakken en houden hier contact over. We kunnen altijd extra overleggen met de clustermanager en eventueel de zorg coördinator.
- Samen met de ouders organiseren we met feesten zoals Kerst of zomerfeest een gezellige afsluiting.

VVE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VVE. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep of op het kinderdagverblijf mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.

- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.
- Bij elk thema krijgen ouders van de VVE kinderen een thema-thuisboekje met een korte beschrijving van het thema en activiteiten. Ook staan er ideeën in voor laagdrempelige activiteiten die ouders thuis met hun kind kunnen doen. Ouder van kinderen die geen VVE hebben kunnen uiteraard ook een thuisboekje meenemen.
- Na iedere KIJK registratie of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.
- Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een warme overdracht (plus) plaats. Ook de ouder is hierbij betrokken. Ouder en pedagogisch medewerker vullen een overdrachtsformulier in. Er is een (telefonisch) overdrachtsgesprek tussen de leerkracht van school en de pedagogisch medewerker (warme overdracht). Soms is ook de ouder bij het gesprek (warme overdracht plus).

VVE en samenwerking met de basisschool

Wij vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep op kinderdagverblijf en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van een aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ook is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VVE-basisscholen VVE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de doorgaande lijn te realiseren.

Voorbeelden

- Wij werken met een gezamenlijk ontwikkel instrument voor warme overdracht. In Nijmegen is dit 'Alle kinderen in beeld'. Doel is er samen voor te zorgen dat kinderen een zo goed mogelijke start maken op de basisschool. Informatie over kinderen van ouders en van pedagogisch medewerkers helpt de school om kinderen hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.
- Contacten met basisscholen Hazesprong en NSVII bevinden zich in een opstartfase. In het nieuwe schooljaar (19/20) worden er meer concrete stappen gemaakt voor samenwerking.
- Wat we verder doen is dat wij geregeld met de kleuters van de NSVII samen buiten spelen zodat de kinderen van de peutergroep de kinderen en docenten van school al een beetje leren kennen.
- Ook hebben wij afspraken gemaakt met de kleuterklassen van de NSVII dat wij af en toe met onze oudste peuters (vanaf 3,5 jaar) een uurtje in de kleuterklas komen kijken.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Gevaarlijke situatie worden gemeden, maar kinderen mogen wel oefenen met onze hulp. Vertellen hoe ze het beste erop kunnen klimmen of ze een hand aanbieden om er weer af te stappen. In onze buitenruimte is veel uitdaging. Er staat onder andere een groot klimrek met glijbaan waar kinderen zelf op mogen klimmen hier staat altijd iemand bij. Ook is er een ruimte waar de kinderen kunnen fietsen en een zandbak.
- Als een kind het nog spannend vindt om naar buiten te gaan, wordt hij/zij aan de hand genomen. Samen met het kind zullen we stap voor stap de ruimte ontdekken.. Wij vinden het belangrijk dat het kind zich veilig voelt.
- De buitenruimte is op een natuurlijke manier aangelegd. Wij zorgen ervoor dat er geen planten zijn die kunnen “prikken” en begeleiden de kinderen op het klimtoestel.
- Om de veiligheid van de kinderen te waarborgen zorgen wij ervoor dat de poorten van de speelplaats altijd gesloten zijn als de peuters buiten zijn.
- Om het vierogenprincipe te garanderen zijn er altijd twee volwassenen aanwezig.